

GEWOONTEN EN RITUELEN VOORAFGAAND AAN DE HEBREEUWSE BRUILOFT HJM Sales, 23-08-2015

Geliefde broeders en zusters, de eindbestemming van kinderen Gods is het huwelijk met Jezus. Dat is Gods plan! De Gemeente zal in het huwelijk treden met haar Hemelbruidegom. Voor velen wellicht een hersenspinsel, maar toch is het zo, want de bijbel, Gods Woord, zegt het!

Paulus zei in Efez. 5:22-33 dat het huwelijk tussen man en vrouw een grote verborgenheid (geheim) is, maar meteen verklapte hij in feite dat geheim, want hij wees op het toekomstige huwelijk tussen Jezus en de Gemeente. Efez. 5:31-32 – *“Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen; en zij twee zullen tot een vlees wezen. Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente.”*

Lang niet iedereen zal zómaar het geheim van het huwelijk kunnen ontsluiten en zeker geen ongelovigen. Maar Gods kinderen mogen het ontdekken met behulp van Zijn Woord en onder de leiding van Zijn Geest.

Het huwelijk is heilig! Ja, zelfs zó heilig dat God in Zijn oorspronkelijke plan met betrekking tot het huwelijk een mogelijke echtscheiding niet heeft geregeld. Pas later stond Hij het in geval van overspel toe vanwege de hardheid van het menselijk hart (Matt. 19:8). Maar de voorwaarden waaronder God het huwelijk in Gen. 2:18-24 heeft ingesteld, zijn nog steeds volledig van toepassing. God is onveranderlijk! En het aardse huwelijk van een mensenpaar heeft tot voorbeeld het huwelijk tussen Jezus en de Gemeente. Dit voorbeeld moet het mensenpaar navolgen. Het zal tot gevolg hebben dat wij Jezus béter leren kennen. Wij leren Gods wezen en raadsplan beter kennen. Het zal ook tot gevolg hebben, dat wij elkaar, man en vrouw, in het huwelijk beter leren kennen.

Hier gaat het om: Jezus leren kennen en elkaar leren kennen! Wist u dat het in het Hebreeuws gebruikte woord voor het *“kennen”* van God, namelijk *“jada”* (יָדָע) hetzelfde is als het woord voor sexuele gemeenschap tussen man en vrouw in hun huwelijk? In de Statenvertaling wordt dan over *“bekennen”* gesproken. Dit woord *“jada”* betekent onder andere: *“weten, leren kennen, begrijpen, waarnemen, zich op de hoogte stellen, onderscheiden, kennis hebben van, ervaren, beschouwen, herkennen, erkennen, bekend zijn met”*. De gemeenschappelijke noemer in deze betekenissen is, dat het tijd, inspanning en toewijding vergt om de ander te leren kennen. Jezus en je man of vrouw leren kennen, gaat niet vanzelf.

Nu wil ik absoluut niet beweren, de hemel beware mij, dat het kennen van God hetzelfde zou zijn als het hebben van sexuele gemeenschap. Maar het feit dat in beide situaties hetzelfde woord wordt gebruikt, toont ons het belang om Jezus én elkaar in het huwelijk wérkelijk te leren kennen.

God verlangt dat wij Hem leren kennen. Hij verlangt naar éénwording, naar harmonie met de mens. Gods instelling van het huwelijk is mede bedoeld om dit proces van éénwording te leren begrijpen en ondergaan. God is een God van orde en volkomen harmonie (1 Cor. 14:33). En als we het over harmonie hebben, dan gaat altijd om meerdere zaken, die onderling tot elkaar in een gunstige verhouding staan, d.w.z. harmoniëren.

Harmonie is de toestand van vrede, rust, overeenstemming en eenheid, zonder wanorde of welke wanklank dan ook. Het is de toestand waar geen moeite, pijn, rouw, zorgen, tranen, verdriet meer aanwezig is. Er is geen tegenstelling meer, maar alleen nog volkomen overeenstemming en onderlinge gemeenschap.

Zo bestaat een muziekstuk (bijvoorbeeld een symfonie) uit veel verschillende klanken, noten en tonen, maar is er bij goede uitvoering tóch éénheid. Samen geven die klanken en tonen harmonie. Apart klinkend zullen die klanken en tonen vaak disharmoniëren. Maar disharmoniërende tonen (dissonanten) zoeken gelukkig altijd naar een oplossing. D.w.z. ze willen van

nature oplossen tot harmoniërende tonen (consonanten). Als een orkest vervolgens in harmonie is, klinkt het muziekstuk als een eenheid.

Als man en vrouw in hun huwelijk in harmonie samenleven, is er eenheid en rust. En God zal altijd positief op harmonie onder Zijn kinderen reageren. Matt. 18:19-20 – *“Wederom zeg Ik u: Indien er twee van u samenstemmen op de aarde, over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, dat die hun zal geschieden van Mijn Vader, Die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen.”*

“Samenstemmen” komt van het Griekse *“sumpho’neo”*. Van dit werkwoord is het woord symfonie afgeleid en het betekent *“overeenstemmen, harmoniëren”*. Daarom bad Jezus óók voor onderlinge eenheid onder Zijn discipelen (Joh. 17:20-23).

En de Gemeente mag als Bruid van Jezus een volkomen, innige en harmonieuze huwelijksrelatie met Hem onderhouden. Dit is een onvoorstelbaar grote genade. De genade en liefde die zij van Jezus heeft ontvangen, doordat Hij voor haar behoud aan het kruis stierf, is al niet te bevatten. De genade en liefde die zij als Zijn Bruid mag ontvangen, doen daar nog een schepje bovenop. God zocht een Bruid en vond ons!

In de prediking zal ik enkele rituelen die aan de Hebreeuwse bruiloft voorafgaan, bespreken. Ze zijn belangrijk! Want ze werpen licht op Gods wil m.b.t. het huwelijk.

Zo was het gewoonte in Israël, dat de vader een goede vriend of trouwe knecht op pad zond om voor zijn zoon een geschikte huwelijkspartner te vinden. Zo zond ooit Abraham de knecht Eliëzer op pad om een vrouw voor Izaäk te zoeken (Gen. 24). En hij vond Rebekka. Evenzo zond God de Vader de Heilige Geest uit om te zien of er ergens een ziel is, die zich uitstrekt naar Jezus. Of er ergens een ziel is, die tot de Bruid van Zijn Zoon wil behoren. Dit kunt u lezen in 2 Kron. 16:9a; Zach. 4:10b en Openb. 5:6b.

Had hij die gevonden, dan was het vervolgens de gewoonte, dat er een ontmoeting tussen de jongen en het meisje plaatsvond. Onder toeziend oog maar op discrete afstand van bijvoorbeeld de vader van het meisje! Dan tastten jongen en meisje af, of zij het wel met elkaar zagen zitten. Indien dat het geval was, volgde er een tweede ontmoeting in het huis van het meisje. Dan ging de jongen vergezeld door zijn vader naar dat huis en klopte aan. En dan moest het meisje de deur openen en hen welkom heten. Dat was haar speciale taak. Maar zij mocht weigeren. Want zij moest zélf de jongen goedkeuren. Hij zou immers haar huwelijkspartner voor het leven worden.

En als zij weigerde en de jongen was gek op haar, dan moest hij teleurgesteld afdruipten. En dan gebeurde het wel, dat hij kostbare mirre op de deurgrendel van het huis smeerde om te laten zien, dat zijn liefde echt was en dat hij nu verdriet had. U kunt dit lezen in Hoogl. 5:1-6.

Mirre ruikt heel lekker en indringend, maar smaakt erg bitter. Mirre werd gewonnen door de mirreboom te laten bloeden middels inkepingen. Het typeert het lijden van Jezus. Indien wij Jezus afwijzen en niet in ons hart toelaten, zal er opnieuw pijn in Zijn hart zijn.

Maar het meisje kon hen ook binnenlaten. Dan volgde een gesprek tussen beide vaders en de jongen en het meisje over het huwelijkscontract. Geregeld moesten worden de huwelijksvoorwaarden (met daarin als belangrijk onderdeel de wederzijdse verplichtingen en de bepalingen m.b.t. vererving), alsmede de hoogte en samenstelling van de door de jongen te betalen bruidsschat (de losprijs). Dat contract, de zogenaamde *ketoebah*, had de jongen reeds bij zich. Het meisje en haar vader moesten met dat contract accoord gaan. En als zij dat wilden, dan bood de jongen aan het meisje tijdens een gezamenlijke maaltijd een glas wijn aan. Want hij had ook een zgn. verbondsbeke en een kruik wijn meegenomen. Als zij het aannam en leegdrank – zij dronken het samen leeg! – dan sprak de bruidegom de woorden: *“Ik zal deze beke niet meer drinken totdat wij weer samen zijn”*. Nu was het contract aanvaard en rechtsgeldig geworden. Vanaf dit moment was het meisje de wettige echtgenote van de jongen. Nu waren ze ondertrouwd! Vanaf dit moment droeg zij ook zijn

naam en was tevens de wettige erfgenaam geworden. Vanaf dit moment was de bruidsschat inbaar geworden. En als teken van dit alles droeg zij vanaf nu een sluier als zij buitenshuis vertoefde (Gen. 24:65). Een teken voor andere mannen dat zij bezet was. Samenleving en seksuele gemeenschap waren echter niet toegestaan (Luk. 1:27,34; 2:5; Matth. 1:18-19). Eerst moest er een bruiloft volgen. En dat kon pas gebeuren als de jongen de bruidskamer in het huis van zijn vader gereed had gemaakt en ook een eigen woning had gebouwd. Dáárna kwam hij zijn bruid halen, die dus voor dat grote moment gereed moest zijn.

Zo is de Gemeente nu reeds de wettige Bruid van Jezus én erfgenaam (Efez. 5:25,32; 2 Cor. 11:2; Rom. 8:17; Gal. 3:29). De bruidsschat, de losprijs van Zijn eigen leven, is door Jezus betaald (Efez. 5:25; 1 Cor. 6:20) en door de Gemeente aanvaard. Evenals het huwelijkscontract, Gods Woord! De wijn, beeld van Jezus' vergoten Bloed, is gedronken (Luk. 22:14-20, m.n. 18). De leden van de Gemeente zijn wedergeboren en Gods kinderen geworden. Zij mogen tot de Bruid behoren. Maar de vraag vandaag is: Als Jezus verlangend op de deur van ons hart klopt, is Hij dan welkom (Openb. 3:20)? Jezus is thans bezig een woning voor Zijn Bruid te bouwen in het huis van Zijn Vader (Joh. 14:2-3). Zodra het gereed is, komt Hij terug om haar te halen. De tweede vraag luidt: Is zij, zijn de leden van de Gemeente, dan wel werkelijk gereed als Hij komt?

Ik wil met u naar een illustratieve gebeurtenis in de bijbel. Het betrof een bruiloftsfeest waar op zeker moment, terwijl het feest in volle gang was, de wijn opraaakte. Jezus verrichtte een groot wonder. Hij voorzag in overvloed van nieuwe wijn. Om het belang van dit wonder te onderstrepen: dit was het állereerste wonder dat Jezus in Zijn bediening tot stand bracht. Onderken hierin het grote belang van een harmonieus huwelijk in Jezus Christus!

Joh. 2:1-11 – “En op den derden dag was er een bruiloft te Kana in Galiléa; en de moeder van Jezus was aldaar. En Jezus was ook genood, en Zijn discipelen, tot de bruiloft. En als er wijn ontbrak, zeide de moeder van Jezus tot Hem: Zij hebben geen wijn. Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat heb Ik met u te doen? Mijn ure is nog niet gekomen. Zijn moeder zeide tot de dienaars: Zo wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat. En aldaar waren zes stenen watervaten gesteld, naar de reiniging der Joden, elk houdende twee of drie metréten. Jezus zeide tot hen: Vult de watervaten met water. En zij vulden ze tot boven toe. En Hij zeide tot hen: Schept nu, en draagt het tot den hofmeester; en zij droegen het. Als nu de hofmeester het water, dat wijn geworden was, geproefd had (en hij wist niet, van waar de wijn was; maar de dienaren, die het water geschept hadden, wisten het), zo riep de hofmeester den bruidegom. En zeide tot hem: Alle man zet eerst den goeden wijn op, en wanneer men wel gedronken heeft, alsdan den minderen; maar gij hebt den goeden wijn tot nu toe bewaard. Dit beginsel der tekenen heeft Jezus gedaan te Kana in Galiléa, en heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem.”

Het draaide hier om wijn en om reinigingswater. Water werd door Jezus in wijn veranderd, waardoor de harmonie van het bruiloftsfeest werd hersteld. Er was weer blijdschap, weer reden om te feesten!

Toen er geen wijn meer was en Jezus' moeder tot Hem zei: “De wijn is op”, blijkt uit Zijn reactie, dat Hij wijn associeerde met Zijn Bloed, dat voor de zonden van het verloren mensdom vergoten zou worden. Jezus zei immers: “Wat heb Ik met u te doen? Mijn uur is nog niet gekomen.” In Gen. 49:11 staat dan ook een profetie over Jezus vermeld, waar gesproken wordt over zgn. ‘wijndruivenbloed’.

Het woord voor “wijn” in het Hebreeuws is “*jajien*” (יַיִן), dat is afgeleid van een stam welke “*opbruisen, gisten*” betekent. Gisting (door bepaalde enzymen) in druivensap zorgt ervoor, dat er een scheikundig proces op gang komt en alcohol wordt gevormd. En dan gaat het opbruisen! En dat opbruisen ziet men terug in de mensen die wijn drinken. Ze worden los en blij! Hoewel ze ook luidruchtig en dronken kunnen worden als ze te diep in het glaasje hebben gekeken.

Maar wat is dan nu de relatie met Jezus' vergoten Bloed? De zonden van ieder mens, die ze

aan Jezus belijdt en gelooft in Zijn Offer, droeg Hij in Zijn Lichaam toen Hij aan Golgotha's kruis hing. Zijn of haar zonden worden door Hem vergeven en gereinigd. Die zonden worden door de bijbel ook zuurdesem, d.w.z. gist genoemd (1 Cor. 5:6-8; Gal. 5:9). En het resultaat van Jezus' vergoten Bloed, waaraan het gist van onze zonden is toegevoegd, is geestelijke wijn. Nu komt diepe, bruisende blijdschap in het hart. Je bent vrij!

Vandaar het advies van Jezus! Vul de zes vaten die voor de reiniging waren bestemd, maar om de een of andere reden leeg, met water. Zes is in de bijbel het getal dat naar de mens verwijst. Jezus' advies was eigenlijk: *“Zorg in jullie huwelijk ervoor, dat de vaten voor de reiniging altijd gevuld zijn. Zorg ervoor dat voortdurend zonden en tekortkomingen aan elkaar worden beleden en uit de weg geruimd. Zorg dat jullie harten steeds gereinigd zijn.”* Als man en vrouw steeds weer opnieuw fouten en zonden aan elkaar belijden, zal harmonie, rust en vrede het resultaat zijn. En wanneer ook het reinigende Bloed van Jezus erbij wordt betrokken, zal er grote blijdschap in het huwelijk komen. Dan zullen hun harten weer voor elkaar gaan bruisen.

Maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de man, de bruidegom! Dat blijkt uit het feit dat de hofmeester hém riep en zei: *“Iedereen serveert eerst de goede wijn en wanneer men goed gedronken heeft, dan pas de mindere; maar u hebt de goede wijn tot nu toe bewaard.”* Broeders en zusters, de nieuwe wijn die Jezus geeft, is beter dan de eerste wijn!

We zullen nu terugkeren naar de traditie van het Hebreeuwse huwelijk. De aanstaande bruid, die door het aanvaarden van de *ketoebah* en het drinken van de wijn aan haar aanstaande man was verbonden, was wettelijk nu reeds zijn vrouw. Niets kon daar meer verandering in brengen. Haar ouders hadden van hem de bruidsschat ontvangen, zij had een huwelijkscontract ontvangen en aanvaard, en ook had zij geschenken gekregen. Maar zij moest op hem wachten! Tótdat hij terugkwam om haar te halen. En dat zou gebeuren zodra zijn vader het sein gaf: *“Zoon, haal haar nu op, alles is gereed!”*

Zo is nu ook de Gemeente reeds de wettige Vrouw van Jezus Christus. Zij heeft voor haar redding Zijn gebroken lichaam en Zijn gestorte Bloed geaccepteerd (Efez. 5:25). Zij heeft het brood gegeten en de wijn gedronken. En zij heeft van Jezus een heel bijzonder geschenk ontvangen, namelijk de Heilige Geest. De Heilige Geest is haar Helper en haar onderpand. Hij is haar verzegeling, haar zekerheid, dat Jezus zal terugkomen en zal doen wat Hij heeft beloofd. Lees beslist Efez. 1:13-14 en 2 Cor. 1:20-22. We zagen reeds dat de Heilige Geest ook door God werd uitgezonden om geschikte zielen te zoeken, die Zijn Zoon willen aannemen. De Vader bepaalt ook het moment dat Jezus de Bruid mag halen (Matth. 24:36).

De Hebreeuwse bruid ging na het vertrek van haar aanstaande man een bijzondere periode in, genaamd *“kidoesjien”* (קִדּוּשִׁין), d.w.z. *“heiliging”*. Zij had nu drie speciale taken. Zij moest: 1^e, haar bruiloftskleed gereedmaken (Openb. 19:8); 2^e, zij moest een aantal rituele reinigingsbaden ondergaan (Efez. 5:26); 3^e, zij moest gereed zijn voor de onverwachte komst van haar man. Op de eerste twee taken ga ik thans niet in, maar wel op de derde.

Hierover kunnen we lezen in Matth. 25. Jezus' gelijkenis handelt over tien maagden die op een bruidegom wachten. De bruid, die hier niet specifiek wordt genoemd, wordt getypeerd door de Gemeente. De maagden zijn het typebeeld van de individuele kinderen Gods.

De Hebreeuwse bruid wist niet precies wanneer haar man zou komen, maar wél ongeveer. Uiteraard bereikten haar regelmatig berichten, dat de bouw van de nieuwe woning vorderde. Ongetwijfeld hoorde zij, dat zelfs het dak van de woning nu bijna af was. Wat deed zij dan? Zij trok haar bruiloftskleed aan en nodigde tien van haar beste vriendinnen uit. Deze kregen de bijzondere opdracht om langs de weg bij haar woning te wachten, eveneens gekleed in bruiloftskleding en met brandende olielampen. Want de bruidegom kwam altijd als het donker was en vlák voor middernacht. Maar het kon best lang duren!

Matth. 25:1-13 – *“Alsdan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden, welke haar lampen namen, en gingen uit, den bruidegom tegemoet. En vijf van haar waren wijzen, en vijf waren dwazen. Die dwaas waren, haar lampen nemende, namen geen olie met zich. Maar de wijzen namen olie in haar vaten, met haar lampen. Als nu de bruidegom vertoefde, werden zij allen sluimerig, en vielen in slaap. En ter middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet! Toen stonden al die maagden op, en bereidden haar lampen. En de dwazen zeiden tot de wijzen: Geeft ons van uw olie; want onze lampen gaan uit. Doch de wijzen antwoordden, zeggende: Geenszins, opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij; maar gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelf. Als zij nu heengingen om te kopen, kwam de bruidegom; en die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten. Daarna kwamen ook de andere maagden, zeggende: Heer, heer, doe ons open! En hij, antwoordende, zeide: Voorwaar zeg ik u: Ik ken u niet. Zo waakt dan; want gij weet den dag niet, noch de ure, in dewelke de Zoon des mensen komen zal.”*

Wat gebeurde er in Jezus' gelijkenis? Bij de helft van de maagden doofden de lampen. Want hun olie was op. En nu komt de Heilige Geest wéér in beeld. Want olie in de bijbel verwijst naar de Heilige Geest (lees Zach. 4:1-14). Wat een dringende waarschuwing!

Nog héél even en dan zal Jezus komen om Zijn Bruid te halen. Het is al duister en bijna middernacht. Zijn wij gereed om met Hem mee te gaan? Hebben wij Gods Geest gelegenheid gegeven in ons te werken, zodat onze lampen branden? Hebben wij nu voldoende olie voor onze lampen? Of hebben wij het geschenk van de Heilige Geest ondergewaardeerd?

Zodra de vader van de bruidegom aangaf dat alles gereed was, ging de bruidegom zijn bruid halen. Samen met zijn vrienden. En dan rende zijn beste vriend voor hem uit en blies op de bazuin, de sjofar. En op een gegeven ogenblik naderden ze de woning van de bruid en dan hoorde men daar het indringende geluid van de sjofar in de verte. Dan wist men: de bruidegom komt! En dan riep men: *“Hij komt eraan!”* Heel snel nu zou hij er zijn. En dan was het de bedoeling dat de tien maagden met brandende olielampen hem tegemoet trokken.

Maar in de gelijkenis is er sprake van, dat bij de helft van hen de lampen doofden. Zij hadden niet voldoende olie van de Heilige Geest in hun lampen. En hun olievaten (beeld van het hart) waren eveneens leeg. En er was geen tijd meer om nieuwe olie te kopen, want de bruidegom zou elk moment arriveren. Broeders en zusters, de oproep klinkt om gereed te zijn en met brandende lampen en met voldoende olie van de Heilige Geest op Jezus te wachten. Want Hij komt heel spoedig voor Zijn Bruid. Spoedig klinkt het geluid van de hemelse bazuin (1 Thess. 4:16-17). En totaal onverwachts wordt de Bruid meegenomen.

Want ik wil nog één Hebreeuwse gewoonte memoreren. Het was de bedoeling dat de bruid als het ware werd weggeroofd uit het huis van haar ouders. Dit lijkt in tegenspraak met het geluid van de sjofar en het geroep. Maar de bruidegom ging de woning niet binnen. Hij roofde zijn bruid van de deurdrempel weg. Waar zij dus gereed stond! En de ouders keken bewust de andere kant op of gingen zogenaamd een andere bezigheid doen. Zij zagen niet dat hun dochter werd opgetild en in de sterke armen van de bruidegom naar een draagkoets (Hoogl. 3:9) werd gebracht. Vervolgens ging de hele stoet naar het huis van de vader van de bruidegom, waar aansluitend het grote bruiloftsfeest zou beginnen.

Geliefde broeders en zusters, zijn wij gereed voor het moment dat Jezus Zijn Bruid komt halen? Het zal onverwacht gebeuren! Het woord *“opgenomen”* in 1 Thess. 4:17 komt van het Griekse *“harpaz”*, dat *“een plotselinge, krachtige wegrukking”* betekent. Herkent u het beeld? Laten wij zorgen dat wij dat moment niet zullen missen. Want we zullen dan wel niet verloren gaan, immers zijn we wedergeboren kinderen Gods, maar het trieste gevolg zal zijn dat wij in het vuur van de Grote Verdrukking terecht zullen komen (1 Cor. 3:13-15). Moge Jezus, de Hemelbruidegom, ons deze week bewaren en zegenen. Amen.